

Sygn. akt VIII U 442/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Grażyna Łazowska

po rozpoznaniu w dniu 15 czerwca 2020 r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy B. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania B. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 6 lutego 2020 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) Sędzia SO Grażyna Łazowska

Sygn. akt: VIII U 442/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 6 lutego 2020r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu B. G. przeliczenia emerytury górniczej na podstawie:

- art.110 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż ustalone nowe wskaźniki wysokości podstawy wymiaru nie są wyższe od poprzedniego, tj. 208,81% i na podstawie art.110a ustawy emerytalnej, ponieważ ustalone nowe wskaźniki nie są wyższe niż 250% (organ rentowy wskazał, że wskaźniki podstawy wymiaru świadczenia, które uwzględniają zarobki uzyskane przez ubezpieczonego po przyznaniu prawa do emerytury wynoszą: z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, to jest z lat 1982 – 1988, 1990 – 1994, 1998 – 1999, 2001 -2005 i 2018 – 202,80%; z 10 lat kalendarzowych 2002 – 2011, 82,38%),
- art.111 ustawy emerytalnej, gdyż wskaźniki nie są wyższe od dotychczasowego 208,81% (organ rentowy wskazał, że wskaźniki podstawy wymiaru ustalone z zarobków uzyskanych

w całości przed przyznaniem emerytury wynoszą: z 10 kolejnych lat kalendarzowych w okresie 1991 – 2010 wybranych za okres 1996 -2005, 180,58%; z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych za okres 1999 – 2008, 127,22%; z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu – 208,81%).

Organ rentowy dodał, że za okresy zatrudnienia, za które brak jest dokumentacji potwierdzającej faktyczne wynagrodzenie, przyjęto wynagrodzenia minimalne, czyli za okresy: od 1 marca 1979r. do 30 czerwca 1979r., od 1 września 2011r. do 30 września 2011r.

i od 1 października 2017r. do 2 października 2017r. Natomiast za okres nauki zawodu od 1 września 1976r. do 28 lutego 1979r. nie przyjęto wynagrodzenia minimalnego, gdyż wynagrodzenie pracowników młodocianych nie jest wynagrodzeniem minimalnym w rozumieniu ustawy emerytalnej.

Od powyższej decyzji odwołał się ubezpieczony podnosząc, że nie jest ona zgodna ze stanem faktycznym.

Następnie do pisma procesowego z 18 maja 2020r., w którym ubezpieczony domagał się przeliczenia swojego świadczenia w oparciu o art.110, 110a, i 111 ustawy emerytalnej, ubezpieczony przedłożył świadectwa pracy z 3 września 1981r. na okoliczność zatrudnienia

w (...) Przedsiębiorstwie (...) w R. oraz

z 20 stycznia 1992r. dotyczącego zatrudnienia w Fabryce (...) S.A. w T..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy ustalił, co następuje.

Decyzją z 15 maja 2007r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu B. G. prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy od 1 kwietnia 2007r. i następnie decyzją z 7 marca 2011r. prawo do emerytury górniczej od 13 lutego 2011r., to jest od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, to jest z lat 1982 – 1988, 1990 - 1994, 1997 - 1999, 2001 - 2005. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 208,81%.

W listopadzie 2019r. i 17 stycznia 2020r. ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury górniczej, w rozpoznaniu którego organ rentowy wydał decyzję zaskarżoną omówioną na wstępie.

W okresie od 1 września 1976r. do 30 czerwca 1979r. ubezpieczony był zatrudniony w Fabryce (...) S.A. Zakład Nr (...) początkowo na stanowisku ucznia i od 1 marca 1979r. na stanowisku montera samochodów osobowych.

Ubezpieczony na okres od 1 września 1976r. miał zawartą umowę o naukę zawodu z ww. zakładem pracy w celu nauki w zawodzie elektryk mechanik. W umowie tej wskazano, że uczeń będzie otrzymywał wynagrodzenie: w pierwszym roku nauki – 310 zł/m-c, w drugim roku nauki – 496 zł/m-c, w trzecim roku nauki – 6,20 zł/godz.

Ubezpieczony od 1 sierpnia 1979r. do 3 września 1981r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w R. na stanowisku elektryka pod ziemią. W aktach organu rentowego znajdują się kartoteki zarobkowe z wykazanymi zarobkami za te lata.

W aktach organu rentowego znajdują się potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie świadectw pracy sporządzonych kolejno przez Fabrykę (...) w dniu 20 stycznia 1992r. i (...) Przedsiębiorstwo (...) w R. w dniu 3 września 1981r.

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o dokumentację zawartą w aktach organu rentowego jako okoliczności jednoznacznie wynikające z tych dowodów i nie kwestionowane przez strony.

Na podstawie art.235(2)§1 pkt 2 k.p.c. Sąd pominął wnioski dowodowe ubezpieczonego, w tym o powołanie biegłego sądowego dla odtworzenia wynagrodzeń z lat zatrudnienia w Fabryce (...) i w (...) Przedsiębiorstwie (...). Odnośnie przedłożonych przez ubezpieczonego świadectw pracy

z 3 września 1981r. co do zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w R. oraz z 20 stycznia 1992r. dotyczącego zatrudnienia w Fabryce (...) S.A. w T., to nie mają one znaczenia dla przeliczenia świadczenia, dla ustalenia zarobków ubezpieczonego, bo na podstawie takich dokumentów

nie sposób ustalić wysokość wynagrodzeń za dany okres zatrudnienia. Zresztą organ rentowy dokumentami tymi już dysponował, bo w aktach organu rentowego znajdują się potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie tych dokumentów. Odnośnie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...), to w aktach ZUS znajdują się kartoteki zarobkowe pozwalające na wyliczenie wynagrodzeń ubezpieczonego i wynagrodzenia te zostały przez organ rentowy uwzględnione. Odnośnie zatrudnienia ubezpieczonego w Fabryce (...), to słusznie organ rentowy wskazał, że za okres odbywania nauki zawodu

nie można przyjąć minimalnego wynagrodzenia za pracę. Nadto z zapisów umowy o naukę zawodu wynika, że wynagrodzenie pracownika młodocianego było niższe od obowiązującego w tym czasie minimalnego wynagrodzenia za pracę. Ewentualne odtworzenie wynagrodzenia za późniejsze miesiące pracy w F. od 1 marca 1979r. do 30 czerwca 1979r., czyli za cztery miesiące, które zresztą nie jest możliwe na podstawie tylko świadectwa pracy, z pewnością nie miałoby żadnego większego znaczenia dla ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru i w konsekwencji przeliczenia świadczenia na podstawie art.110, 110a i 111 ustawy emerytalnej.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonego B. G. nie zasługuje na uwzględnienie.

Kwestia sporna w rozpoznawanej sprawie sprowadzała się do ustalenia czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do przeliczenia emerytury górniczej na podstawie art.110, 110a i art.111 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2020r., poz.53 ze zm.).

Zgodnie z art.110 ustawy emerytalnej wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130%.

Okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176.

Z uregulowania tego wyniku możliwość przeliczenia świadczenia od nowej podstawy wymiaru wyliczonej z uwzględnieniem zarobków przypadających w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, pod warunkiem, że ten nowo wyliczony wskaźnik jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Zgodnie z powołanym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie

od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art.15, z uwzględnieniem art.110 ust.3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia:

- z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek

o ponowne ustalenie emerytury od przeliczonej podstawy,

- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia o ponowne ustalenie wysokości emerytury,

a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art.15 ust.5, jest wyższy niż 250%.

Ustalenie wysokości emerytury w sposób wskazany powyżej może nastąpić tylko raz.

Zgodnie z powołanym przepisem wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek

o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury

lub renty,

a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Przeliczenie świadczenia zgodnie z powołanym przepisem jest możliwe tylko w sytuacji, gdy nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia – według wariantów wskazanych w tym artykule – jest wyższy od dotychczas przyjętego.

Rację ma organ rentowy, że ubezpieczony nie spełnia przesłanek do przeliczenia świadczenia na podstawie cytowanych powyżej przepisów, a mianowicie:

- art.110 ustawy emerytalnej, gdyż ustalone nowe wskaźniki wysokości podstawy wymiaru nie są wyższe od poprzedniego, tj. 208,81% i na podstawie art.110a ustawy emerytalnej, ponieważ ustalone nowe wskaźniki nie są wyższe niż 250% (wskaźniki podstawy wymiaru świadczenia, które uwzględniają zarobki uzyskane przez ubezpieczonego po przyznaniu prawa do emerytury wynoszą: z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, to jest z lat 1982 – 1988, 1990 – 1994, 1998 – 1999, 2001 -2005 i 2018 – 202,80%; z 10 lat kalendarzowych 2002 – 2011, 82,38%),

- art.111, gdyż wskaźniki nie są wyższe od dotychczasowego 208,81% - wskaźniki podstawy wymiaru ustalone z zarobków uzyskanych w całości przed przyznaniem emerytury wynoszą:

z 10 kolejnych lat kalendarzowych w okresie 1991 – 2010 wybranych za okres 1996 -2005, 180,58%; z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych za okres 1999 – 2008, 127,22%;

z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu – 208,81%.

Zajmując takie stanowisko Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.

Sąd wydał wyrok na posiedzeniu niejawnym zgodnie z art.148¹ k.p.c. uznając, że wobec zgromadzonego materiału dowodowego zawartego w aktach organu rentowego oraz treści odwołania ubezpieczonego, rozpoznanie sprawy na rozprawie nie jest konieczne, tym bardziej, że ubezpieczony w odwołaniu nie domagał się przeprowadzenia rozprawy.

Zgodnie z art. 148¹ k.p.c. Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne (§1).

W przypadkach, o których mowa w § 1, sąd wydaje postanowienia dowodowe na posiedzeniu niejawnym (§2).

Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy, chyba że pozwany uznał powództwo (§3).

(-) Sędzia SO Grażyna Łazowska